GEMEENTEBLAD
Officiële uitgave van gemeente Heemstede.
Nr. 4147
14 januari
2016

Treasurystatuut 2015 gemeente Heemstede

De raad van de gemeente Heemstede;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 4 november 2015;
gezien het advies van de commissie middelen van 2 december 2015;
gelet op artikel 8 van de "Verordening financieel beleid en beheer 2015 gemeente Heemstede" en de Wet financiering decentrale overheden;
besluit vast te stellen:
Het Treasurystatuut 2015 gemeente Heemstede.

Hoofdstuk 1 Begrippenkader

Artikel 1 Definities

In dit statuut wordt verstaan onder:

- Deposito Een aan de rekening-courant gekoppelde rekening, waarover een vooraf vastgestelde rente wordt vergoed en waarover gedurende een vooraf vastgestelde periode door de gemeente niet vrij beschikt kan worden;
- Financiering Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen;
- Geldstromenbeheer Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
- Intern liquiditeitsrisico De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;
- Kasgeldlimiet Een bedrag op basis van de Wet fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar;
- Koersrisico Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen;
- Kredietrisico De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit;
- Liquiditeitenbeheer Het financieren en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar;
- Liquiditeitenplanning Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld per tijdseenheid;
- Rating Taxatie van de kredietwaardigheid van een financiële onderneming of land, bepaald door een ratingbureau
- Rekening-courant Lopende rekening tussen twee partijen waarop de onderlinge vorderingen en schulden staan vermeld;
- Renterisico Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen;
- Renterisiconorm Een bij de aanvang van het jaar op basis van de Wet fido gefixeerd percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente dat bij de realisatie niet mag worden overschreden;
- Rentetypische looptijd Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding;
- Saldobeheer Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;
- Rentevisie Toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling; de visie is gelijk aan die van de gemeentelijke huisbankier, de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG);
- Treasuryfunctie De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit vier deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering, kasbeheer en debiteuren- en crediteurenbeheer;
- Uitzetting Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.

Hoofdstuk 2 Doelstellingen van de treasuryfunctie

Artikel 2 Doelstellingen

De treasuryfunctie van de gemeente dient tot:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico’s zoals renterisico’s, koersrisico’s, kredietrisico’s en liquiditeitsrisico’s.
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities.
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van dit statuut.

Hoofdstuk 3 Risicobeheer

Artikel 3 Uitgangspunten risicobeheer
Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:
1. De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de ‘publieke taak’ uitsluitend verstrekken aan door de gemeenteraad goedgekeurde derde partijen, waarbij vooraf advies van de afdeling Financiën wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij.
2. De gemeente kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd middels de richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut;
3. Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Artikel 4 Renterisicobeheer
1. De kasgeldlimiet wordt niet overschreden conform de Wet fido.
2. De renterisiconorm wordt niet overschreden conform de Wet fido.
3. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie, de liquiditeitenplanning en de actuele rentestand.
4. Om renterisico’s te beperken en het renteresultaat te optimaliseren wordt het aantrekken van externe financieringsmiddelen zoveel mogelijk beperkt; primair worden de beschikbare interne financieringsmiddelen gebruikt.
5. De gemeente Heemstede baseert haar rentevisie op het economisch beeld van de Bank Nederlandse Gemeenten. Deze rubriek is samengesteld op basis van gegevens die ontleend zijn aan bronnen die de Bank Nederlandse Gemeenten betrouwbaar acht.
6. De gemeente streeft naar spreiding in de rentetypische looptijden van leningen en uitzettingen.

Artikel 5 Koersrisicobeheer
1. De gemeente beperkt de koersrisico’s op uitzettingen, uit hoofde van treasury, door overtollige liquide middelen alleen nog uit te zetten bij de schatkist van het Rijk. Daarbij wordt uitsluitend gebruik gemaakt van de volgende producten: rekening-courant en deposito’s;
2. Tevens beperkt de gemeente de koersrisico’s door conform artikel 7 de looptijd van de uitzettingen af te stemmen op de liquiditeitenplanning.

Artikel 6 Kredietrisicobeheer
Bij het verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak worden indien mogelijk zekerheden of garanties geëist.

Artikel 7 Intern liquiditeitsrisicobeheer
De gemeente beperkt haar interne liquiditeitsrisico’s door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot één jaar), alsmede een meerjarige liquiditeitenplanning met een looptijd van minimaal twee jaar.

Artikel 8 Valutarisicobeheer
Valutarisico’s worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in de euro.

Hoofdstuk 4 Gemeentefinanciering

Artikel 9 Financiering
Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:
1. Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;

2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken teneinde het renteresultaat te optimaliseren;
3. Het aangaan van een onderhandse lening is het enige toegestane instrument bij het aantrekken van externe financiële middelen;
4. De gemeente vraagt offertes op bij minimaal twee instellingen alvorens een financiering wordt aangetrokken. De (telefonische) offertes worden intern schriftelijk vastgelegd. In ieder geval wordt een offerte bij de huisbankier (BNG) opgevraagd.

Artikel 10 Langlopende uitzettingen

Uitzettingen van overtollige liquide middelen (boven het drempelbedrag), uit hoofde van treasury, vinden – door de invoering van het schatkistbankieren- uitsluitend plaats in de schatkist van het Rijk.

Artikel 11 Relatiebeheer

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands of anderszins EER-toezicht te vallen, zoals De Nederlandse Bank en de Verzekeringskamer;
2. Financiële instellingen dienen wat betreft hun kredietwaardigheid tenminste een A-rating te hebben;
3. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

Hoofdstuk 5 Kasbeheer

Artikel 12 Geldstromenbeheer

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt:

1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitenplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig worden nagekomen.
2. Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd binnen één bank.

Artikel 13 Saldo- en liquiditeitenbeheer

Voor het saldobeheer en het liquiditeitenbeheer gelden de volgende specifieke richtlijnen:

1. De gemeente streeft naar concentratie van de overtollige liquiditeiten binnen één rentecompensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities;
2. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat dan kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt - conform artikel 4 lid 1 - de kasgeldlimiet niet overschreden;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant;
4. De gemeente vraagt offertes op bij minimaal 2 instellingen alvorens middelen worden aangetrokken met een looptijd korter dan één jaar. De (telefonische) offertes worden intern schriftelijk vastgelegd.

Hoofdstuk 6 Administratieve organisatie en interne controle

Artikel 14 Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle.

1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd;
2. Bevoegdheden zijn via delegatie en mandaat nader schriftelijk vastgelegd;
3. Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
    a. iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd (het vier-ogen-principe);
    b. de uitvoering en controle geschiedt door afzonderlijke functionarissen;
    c. de uitvoering en registratie in de financiële administratie geschiedt door afzonderlijke functionarissen.

4. Tegenpartijen wordt gevraagd bevestigingen van iedere transactie te versturen naar de financiële administratie zonder tussenkomst van de personen die bevoegd zijn tot het sluiten van de transacties;
5. De administratieve organisatie en interne controle waarborgen dat:
   - de uitvoering rechtmatig en doelmatig is;
   - de treasury-activiteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd;
   - de risico's kunnen worden beheerst;
   - de juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie verzekerd zijn.

Artikel 15 Verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de gemeente staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Verantwoordelijkheden
De gemeenteraad	• Vaststellen van het treasurystatuut (vastleggen van treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, globale richtlijnen en limieten); • Het vaststellen van de paragraaf Financiering in de begroting en de jaarrekening (aanpassingen op beleid); • Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan; • Het evalueren en als gevolg daarvan (eventueel) bijstellen van het treasurybeleid.
Het college van B&W	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid); • Het rapporteren aan de gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid.
De portefeuillehouder Financiën	• Het uitvoeren van het treasurybeleid (bestuurlijkeverantwoordelijkheid);
Directeur	• Het opzetten van administratieve richtlijnen op het gebied van treasury; • Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen; • Het controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie en hierover rapporteren aan het college van B&W;
Afdelingshoofd Financiën	• Het uitvoeren van de aan haar/hem gemandateerde treasuryactiviteiten conform het treasurystatuut en de paragraaf Financiering; • Het zorgdragen voor juiste verantwoording van de uitvoering van de door hem/haar gemandateerde treasuryactiviteiten; • Het rapporteren aan B&W over de uitvoering van het treasurybeheer; • Het afleggen van verantwoording aan het college van B&W.
De Afdelingshoofden	• Het zorgdragen voor een goede kwaliteit van de informatie die hun afdeling aanlevert aan de afdeling Financiën met betrekking tot toekomstige uitgaven en ontvangsten.
De budgethouders en budgetbeheerders	• Het zorgdragen voor een goede kwaliteit van de informatie die hun organisatieonderdelen aanleveren aan de afdeling Financiën met betrekking tot toekomstige uitgaven en ontvangsten; • Het zorgdragen voor het tijdig aanleveren van betrouwbare operationele informatie over toekomstige geldstromen aan de afdeling Financiën; • Het fiatteren van betalingen en ontvangsten, ten laste c.q. ten gunste van hun budgetten en kredieten.
De (beleids)medewerker(s) van het team financieel beleid en team financiële administratie	• Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de volgende deelfuncties: het risicobeheer, gemeentefinanciering (financiering, uitzetting en relatiebeheer) en kasbeheer. Deze activiteiten moeten conform dit treasurystatuut en de paragraaf Financiering worden uitgevoerd en de transacties dienen geautoriseerd te zijn door het afdelingshoofd Financiën; • Het opstellen van de rentevisie; • Het aantrekken en uitzetten van gelden in het kader van het saldo- en liquiditeitenbeheer; • Het beheren van de geldstromen; • Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen; • Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit bovenstaande deelfuncties; • Het schriftelijk vastleggen van de treasurytransacties en het doorgeven hiervan aan de kassier; • Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied; • Het adviseren van de afdelingen/sectoren over de financiële gevolgen van hun activiteiten en projecten; • Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de aan de gemeentelijke administratie; •Het afleggen van verantwoording aan het afdelingshoofd Financiën over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten.
De kassier	• Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen; • Het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer; • Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de gemeentelijke administratie; • Het rapporteren aan de coördinator Financiële Administratiebelast met controle over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten.
Financiële administratie	• Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de verplichtingen- en financiële administratie;
coördinator Financiële Administratie	• Het ontvangen van de orderbevestiging van derden en het controleren of deze overeenkomt met de transactie-informatie zoals verstrekt door de medewerker belast met treasury; • Het voeren van de interne controle op de uitgevoerde treasurytransacties en hierover rapporteren aan het afdelingshoofd Financiën; • Het afleggen van verantwoording aan het afdelingshoofd Financiën over de uitvoering van de aan hem/haar gemandateerde activiteiten.

De externe accountant	• Het in het kader van haar reguliere controletaak adviseren en controleren omtrent de feitelijke naleving van het treasurystatuut.

Artikel 16 Bevoegdheden.

In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten weergegeven alsmede de daarbij benodigde fiattering.

	Bevoegd functionaris (eerste handtekening)	Autorisatie door (tweede handtekening)
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer		
1. Het uitzetten van gelden via rekening-courant (schatkist)	De (beleids)medewerker(s) van de afdeling financiën	Afdelingshoofd Financiën
2. Het uitzetten van gelden via deposito (schatkist)	De (beleids)medewerker(s) van de afdeling financiën belast met treasury	Afdelingshoofd Financiën
3. Het aantrekken van geld via callgeld of kasgeld	De (beleids)medewerker(s) van de afdeling financiën belast met treasury	Afdelingshoofd Financiën
4. Betalingsopdrachten voorbereiden en versturen	Medewerkers financiële administratie	Medewerkers financieel beleid
Bankrelatiebeheer		
5. Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	De (beleids)medewerker(s) van de afdeling financiën belast met treasury	Afdelingshoofd Financiën
6. Bankcondities en tarieven afspreken	De (beleids)medewerker(s) van de afdeling financiën belast met treasury	Afdelingshoofd Financiën
Financiering en uitzetting		
7. Het afsluiten van kredietfaciliteiten	Afdelingshoofd Financiën	College van burgemeester en wethouders
8. Het aantrekken van gelden via onderhandse leningen	Afdelingshoofd Financiën	College van burgemeester en wethouders
9. Het verstrekken van leningen aan derden uit hoofde van de publieke taak	Afdelingshoofd Financiën	College van burgemeester en wethouders
10. Het garanderen van gelden uit hoofd van de publieke taak	Afdelingshoofd Financiën	College van burgemeester en wethouders

Artikel 17 Informatievoorziening

Met betrekking tot de treasuryactiviteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	Frequentie	Informatie-verstrekker	Informatie-ontvanger
1. Gegevens m.b.t. toekomstige uitgaven en ontvangsten voor de liquiditeitenplanning	Maandelijks	Afdelings-hoofden en budgethouders en -beheerders	De (beleids)-medewerker(s) van de afdeling financiën belast met treasury
2. Liquiditeitenplanning	Halfjaarlijks	De (beleids)-medewerker(s) van de afdeling financiën belast met treasury	Afdelingshoofd Financiën
3. Beleidsplannen treasury en rentevisie in paragraaf Financiering van begroting	Jaarlijks	Afdelingshoofd Financiën	Gemeenteraad
4. Evaluatie treasuryactiviteiten in paragraaf Financiering van jaarrekening	Jaarlijks	Afdelingshoofd Financiën	Gemeenteraad
5. Nieuwe ontwikkelingen (beleid en risico's) in paragraaf Financiering en de voor – en najaarsnota	Halfjaarlijks	Afdelingshoofd Financiën	Gemeenteraad
6. Informatie aan derden (toezichthouder en CBS) zoals genoemd in art. 8 Wet fido	Kwartaal	De (beleids)-medewerker(s) van de afdeling financiën belast met IV3	Derden
7. Lenings- / uitzettings-/ garantiebesluiten	binnen 14 dagen na besluit	College van B&W	Provincie

Hoofdstuk 7 Slotbepalingen

Artikel 18 Intrekking oude regeling

Het Treasurystatuut 2011 gemeente Heemstede, zoals vastgesteld door de raad op 30 juni 2011, wordt ingetrokken.

Artikel 19 Inwerkingtreding

Dit treasurystatuut treedt met terugwerkende kracht in werking met ingang van 1 januari 2015.

Artikel 20 Citeertitel
Dit treasurystatuut wordt aangehaald als: Treasurystatuut 2015 gemeente Heemstede.

Vastgesteld door de raad op 17 december 2015.